

MAKSYM GORKI

OSTATNI

(Poslednije)

Dramat ten napisał Gorki w roku 1908, w okresie przebywania na emigracji we Włoszech (1906—1913). Jest on może pierwszym dziełem, jakie pisarz stworzył, gdy otrząsnął się — pod wpływem Lenina — z idealistycznych iluzji, polegających na próbie stworzenia nowej, „socjalistycznej” religii. Był to w ogóle bardzo płodny okres w twórczości Gorkiego; napisał w tym okresie kilka dramatów, liczne powieści i wiele opowiadań.

Ten utwór Gorkiego wielokrotnie wystawiano w polskich teatrach, również w teatrze telewizji. Wyjaśnienia wymaga tytuł dramatu. Brzmi on po rosyjsku „Poslednije”, co tłumaczy się dosłownie jako „ostatni”. Formalnie dotyczy ostatnich, najmłodszych dzieci policmajstra Kołomyjcewa — Piotra (18 lat) i Wiery (16 lat), ale wydaje się, że autor użył go w tym przypadku w znaczeniu: „najgorsi”, „ostatni z ostatnich”. Tak określa Gorki przedstawicieli społeczeństwa burżuazyjnego, zdemoralizowaną rodzinę zdymisjonowanego policmajstra — okrutnika, który ubiega się o stanowisko naczelnika policji powiatowej. Rodzinę tę Gorki nazywa jaskinią nikczemności i brudu. Wymownie charakteryzują ją słowa Luby: „...Cóż my obchodzimy Boga, słońce, naturę? Leżymy w poprzek ludzkiej drogi, jak gruzu jakiegoś starego, ciężkiego gmachu, może więzienia... nurzamy się w prochu zniszczenia i powstrzymujemy pochód... depczą po nas, bezmyślnie wywołujemy zbyteczny ból, czasem ktoś potyka się o nas i pada... gruchocząc kości...”.

Postać Jana Kołomyjcewa kreuje w naszym spektaklu Kazimierz Witkiewicz. Oprócz niego występują: Bożena Adamek, Eugenia Horecka, Teresa Kałuda, Jadwiga Leśniak-Jankowska, Teresa Lipowska, Wanda Swaryczewska, Andrzej Gazdeczka, Andrzej Kozak, Tadeusz Kwinta, Włodzimierz Nurkowski i Leonard Szewczuk.

Kasa Teatru czynna codziennie w godz. 10—13 i od 16 (z wyjątkiem poniedziałków) zaś w niedziele i święta w godz. 10—12 i od godz. 16. Organizacja Widowni przyjmuje zamówienia na bilety zbiorowe codziennie w godz. 9—16, tel. 411-83.

Kawiarnia w foyer Teatru czynna na jedną godz. przed przedstawieniem.

